

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑ

Κόκκινος Σταυρός

εκδ. Πόλις, Αθήνα 2018, σελ. 470

ΜΑΡΙΑ ΓΑΒΑΛΑ
Κόκκινος Σταυρός

ΠΟΛΙΣ

Η Αριάδνη Χόπε, Ελληνογερμανίδα φοιτήτρια, σπουδάζει Ιστορία της Τέχνης στο Πολυτεχνείο της Δρέσδης. Το θέμα της μεταπτυχιακής εργασίας της είναι η σχέση ανάμεσα στην Τέχνη και στις εκφραστικές δυνατότητες ψυχασθενών, χρονίως ιδρυματοποιημένων, που εξοντώθηκαν από τους ναζί, με σκεπτικό τη «δια νόμου εξόντωση άχρηστων ζώων».

Ένα από τα πολλά και ποικίλα ερωτήματα που απασχολούν την σπουδάστρια, είναι το εξής: τι προσπαθούσε να πει, σε συνθηματική γλώσσα, στους θεατές των πινάκων της η διαταραγμένη πνευματικά Μπέρτα Γκέρτρουντ Φλεκ (1870-1940), έγκλειστη σε ψυχιατρικά άσυλα, κατά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της, και θύμα της εθνικοσοσιαλιστικής ευγονικής; Εκ παραλλήλου, τα μυστικά που πιθανόν κρύβονται σε αυτά τα λιγοστά έργα ζωγραφικής γίνονται αντικείμενο πολύ προσεκτικής ανίχνευσης και μελέτης.

Ο "Κόκκινος Σταυρός" είναι ένα μυθιστόρημα πάνω σε αληθινά και επινοημένα πρόσωπα, σε πραγματικά και φανταστικά γεγονότα, με δραστικές επεμβάσεις, έτσι ώστε το ιστορικό στοιχείο περιπλέκεται με το μυθιστορηματικό, όπως ακριβώς το παρόν συναντά το παρελθόν και ενίοτε συνοδοιπορεί μαζί του. Ένα αδιάσπαστο σύνολο, ένα πολύπτυχο, με μεγάλη σημασία να δίνεται στη φυσιογνωμία των ξεχωριστών χρονικών περιόδων. Οι δύο εποχές, η ιστορική (Μεγάλος Πόλεμος, Βαϊμάρη, Ναζιστική Γερμανία) και η σύγχρονη συνυπάρχουν, άλλοτε σαν θεατρικά δρώμενα και άλλοτε σαν κινηματογραφικά έργα καταδίωξης. Οι εξομολογήσεις των προσώπων είναι ο μίτος που τα οδηγεί προς την αυτογνωσία, την ελάφρυνση του βάρους των ενοχών και, ενδεχομένως, προς την αποφόρτιση και την ανακούφιση. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)